

Kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a s majetkom vo Vojenskom opravárenskom podniku Trenčín, a. s. a v Leteckých opravovniach Trenčín, a.s.

Kontrola bola vykonaná v zmysle plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2006 a jej účelom bolo zistiť stav dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a hospodárnosti použitia finančných prostriedkov, dodržiavania povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov vznikajúcich v rámci hospodárenia a nakladania s majetkom vo Vojenskom opravárenskom podniku Trenčín, a. s. (ďalej len „VOP“) a v Leteckých opravovniach Trenčín, a.s. (ďalej len „LOTN“).

Predmetom kontroly bolo:

- vymedzenie pôsobnosti a vzťahu Ministerstva obrany SR a plnenie povinností vyplývajúcich z jeho postavenia k VOP a LOTN;
- analýza hospodárenia s finančnými prostriedkami v štátnych podnikoch a v akciových spoločnostiach;
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami a nakladaní s majetkom štátu v správe štátneho podniku a s majetkom akciovej spoločnosti.

Kontrola bola vykonaná za obdobie roka 2005 a 1. polroka 2006. V roku 2005 boli VOP a LOTN štátnymi podnikmi a ich hospodárenie bolo upravené zákonom č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov.

Od 01.01.2006 boli transformované na akciové spoločnosti so 100 %-nou majetkovou účasťou štátu a vzťahoval sa na nich zákon č. 541/2005 Z. z. o transformácii niektorých štátnych podnikov na akciové spoločnosti v znení neskorších predpisov.

Subjektom kontroly bolo aj Ministerstvo obrany SR, ktoré bolo zakladateľom štátnych podnikov a je jediným akcionárom akciových spoločností.

Správa o výsledku kontroly, vzhľadom na informácie, ktoré sú v nej uvedené, podlieha ustanoveniam zákona o ochrane utajovaných skutočností.

Vykonaná transformácia štátnych podnikov na akciové spoločnosti so 100 %-nou majetkovou účasťou štátu mala viesť k efektívnejšiemu a pružnejšiemu riadeniu uvedených podnikateľských

subjektov. Transformácia mala prispieť k voľnejšiemu podnikaniu a zvýšeniu konkurencieschopnosti na trhu. Kontrola však preukázala, že hospodárenie spoločností vykazovalo horšie výsledky a ich závislosť na štátnych orgánoch sa nezmenšila. Nové riadiace a kontrolné orgány spoločností ich riadenie zneprehľadnili.

Vo viacerých prípadoch bolo pri nakladaní s finančnými prostriedkami a majetkom zistené nehospodárne, neefektívne a neúčinné nakladanie, čo negatívne pôsobilo na vývoj výsledkov spoločností.

Hospodárenie s majetkom spoločností nevedlo k dostatočnému využívaniu na plnenie predmetu činnosti.

Nedôsledne sa tiež vymáhali pohľadávky za nesplnené zmluvné vzťahy; nedostatky boli zistené pri uzatváraní kúpno-predajných zmlúv, v reklamných a nájomných zmluvách a neuplatňovali sa sankčné postihy pri omeškaní plnenia zmluvných podmienok.

Nedodržanie zákona o účtovníctve bolo zistené najmä v rozdielnom vykazovaní stavu majetku, v nedôsledne vedenej účtovnej evidencii, v nezabezpečení preukázateľnosti vedenia účtovníctva a pri vykonávaní inventarizácie majetku.

Vo viacerých prípadoch bola tiež spochybnená transparentnosť vykonaných auditov, záväzkov za dodávku reklamy a ďalších záväzkov spoločností vyplývajúcich zo zmlúv, ktoré často viedli k zvyšovaniu cien poskytovaných služieb zmluvnými partnermi.

Ani Ministerstvo obrany SR v pozícii zakladateľa štátneho podniku, resp. jediného akcionára, si neplnilo svoje úlohy bez chýb/nedostatkov.

Výsledky kontroly boli prerokované so štatutárnymi zástupcami spoločností a s ministrom obrany SR. Na odstránenie zistených nedostatkov boli prijaté opatrenia, ktorých plnenie bude následne kontrolované.